

Četvrtak, 12. rujna 2013.

16. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, socijalnim partnerima EU-a i nacionalnim parlamentima.

P7_TA(2013)0387

Položaj maloljetnika bez pratnje u EU-u

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. rujna 2013. o položaju maloljetnika bez pratnje u EU-u (2012/2263(INI))

(2016/C 093/26)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 3.,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 67. i 79.,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, posebno njezin članak 24.,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i njezine protokole,
- uzimajući u obzir odluke i sudsku praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu od 6. svibnja 2010. pod naslovom „Akcijski plan za maloljetnike bez pratnje (2010. – 2014.)” (COM(2010)0213),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 28. rujna 2012. pod naslovom „Srednjoročno izvješće o provedbi akcijskog plana za maloljetnike bez pratnje” (COM(2012)0554),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije upućenu Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Revizorskom sudu od 20. travnja 2010. o akcijskom planu za provedbu stockholmskog programa (COM(2010)0171),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenog 2009. o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu i Vijeću pod naslovom „Područje slobode, sigurnosti i pravde za državljane – stockholmski program” ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir smjernice Europske unije o nasilju nad ženama i borbi protiv svih vrsta njihove diskriminacije,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove od 3. lipnja 2010. o maloljetnicima bez pratnje koji su doneseni na njegovom 3018. zasjedanju,
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda u području prava, pomoći i zaštite za žrtve kaznenih djela, koja zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2001/220/JHA ⁽²⁾,

---

⁽¹⁾ SL C 285 E, 21.10.2010., str. 12.

⁽²⁾ SL L 315, 14.11.2012., str. 57.

Četvrtak, 12. rujna 2013.

- uzimajući u obzir Direktivu 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju trgovine ljudima i borbi protiv nje te zaštiti njezinih žrtava, i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/JHA ⁽¹⁾ i Komunikaciju Komisije pod naslovom „Strategija EU-a za iskorjenjivanje trgovine ljudima za razdoblje 2012. – 2016.“,
- uzimajući u obzir direktive o azilu, naročito Direktivu 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima s obzirom na uvjete i status državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita te sadržaj zajamčene zaštite ⁽²⁾, Direktivu Vijeća 2003/9/EZ od 27. siječnja 2003. o minimalnim standardima za prihvaćanje tražitelja azila ⁽³⁾ te Direktivu 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima u državama članicama za vraćanje državljanina trećih zemalja s ilegalnim boravkom ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir prijedloge Komisije za reformu zajedničkog europskog sustava azila (CEAS), naročito izmijenjeni prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o standardima za prihvaćanje tražitelja azila (preinaka) (COM(2011) 0320), izmijenjeni prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje statusa međunarodne zaštite (preinaka) (COM(2011)0319) te prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju mjerila i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za ispitivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji u jednoj od država članica uloži državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka) (COM(2008)0820),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistikama Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Odluku br. 779/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o uspostavi posebnog programa za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad djecom, mladima i ženama te zaštitu žrtava i ugroženih skupina za razdoblje 2007. – 2013. (program Daphne III) kao dijela općeg programa „Temeljna prava i pravosuđe” ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 23. veljače 2011. pod naslovom „Ocjena sporazuma EU-a o ponovnom prihvatu” (COM(2011)0076),
- uzimajući u obzir doprinose Vijeća Europe, naročito Rezoluciju 1810 (2011) njegove Parlamentarne skupštine pod naslovom „Djeca bez pratnje u Europi: pitanja dolaska, ostanka i povratka” te preporuku državama članicama o životnim planovima za maloljetne migrante bez pratnje (CM/Rec(2007)9) i „Dvadeset smjernica o prisilnom povratku” njegovog Vijeća ministara (CM(2005)40),
- uzimajući u obzir međunarodne instrumente o dječjim pravima, naročito Konvenciju UN-a o pravima djeteta, posebice njezin članak 3., te opće napomene Odbora Ujedinjenih naroda za dječja prava, naročito opću napomenu br. 6 (2005) o postupanju s maloljetnicima bez pratnje izvan njihovih matičnih država,

⁽¹⁾ SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

⁽²⁾ SL L 337, 20.12.2011., str. 9.

⁽³⁾ SL L 31, 6.2.2003., str. 18.

⁽⁴⁾ SL L 348, 24.12.2008., str. 98.

⁽⁵⁾ SL L 251, 3.10.2003., str. 12.

⁽⁶⁾ SL L 199, 31.7.2007., str. 23.

⁽⁷⁾ SL L 173, 3.7.2007., str. 19.

Četvrtak, 12. rujna 2013.

- uzimajući u obzir smjernice Visokog povjerenika UN-a za izbjeglice iz 1997. godine o strategijama i postupcima u slučaju maloljetnika bez pratnje koji traže azil,
  - uzimajući u obzir opću preporuku br. 19 Odbora UN-a za ukidanje diskriminacije žena donesenu 1992.,
  - uzimajući u obzir deklaraciju generalne skupštine UN-a o ukidanju diskriminacije žena, prvi međunarodni instrument o ljudskim pravima koji se odnosi isključivo na nasilje nad ženama, a donesen je u prosincu 1993.,
  - uzimajući u obzir Protokol za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, posebice ženama i djecom, koji dopunjuje Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv međunarodnog organiziranog kriminala,
  - uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za razvoj i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A7-0251/2013),
- A. budući da svake godine tisuće državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva mladih od 18 godina same dolaze u Europsku uniju ili ostaju same nakon dolaska;
- B. budući da se zbog stalnih sukoba u različitim dijelovima svijeta i zbog gospodarske krize s kojom se svijet suočava broj maloljetnika bez pratnje naglo povećava;
- C. budući da su razlozi dolaska maloljetnika bez pratnje različiti: rat, nasilje, kršenje njihovih temeljnih prava, želja za ponovnim spajanjem s članovima obitelji, prirodne katastrofe, siromaštvo, trgovina ljudima, iskorištavanje itd.;
- D. budući da bi posebnu pozornost trebalo pokloniti djeci bez pratnje koja su žrtve trgovine ljudima jer im je zbog naročito ranjivog položaja potrebna posebna pomoć i podrška;
- E. budući da mnogi maloljetnici dolaze u EU jer bježe od prisilnih brakova te Europska unija mora učiniti više kako bi se suprotstavila toj pojavi;
- F. budući da su ti maloljetnici po prirodi izuzetno ranjivi te je stoga potrebno osigurati poštovanje njihovih temeljnih prava;
- G. budući da su, u skladu s Ugovorom o Europskoj uniji, Poveljom EU-a o temeljnim pravima i Konvencijom UN-a o pravima djeteta, Europska unija i države članice obvezne zaštititi dječja prava;
- H. budući da Stockholmski program dao prednost zaštiti maloljetnika bez pratnje;
- I. budući da se prijem i skrb o maloljetnicima bez pratnje u različitim državama znatno razlikuju i ne postoji jedinstvena i učinkovita razina zaštite;
- J. budući da je potrebno osigurati jednakost spolova i jednaku zaštitu ljudskih prava djevojaka migrantkinja i mladića migranata bez pratnje te budući da je potrebno pokloniti posebnu pozornost kršenju ljudskih prava djevojaka i osiguravanju dostatne potpore i odgovarajućih pravnih sredstava;
- K. budući da postoje brojni slučajevi nestanka djece iz stambenih i prihvatnih centara za tražitelje azila;

Četvrtak, 12. rujna 2013.

Opće preporuke

1. podsjeća na to da je maloljetnik bez pratnje prije svega dijete u mogućoj opasnosti te da zaštita djece, a ne imigracijska politika, mora biti vodeće načelo za države članice i Europsku uniju kad se njima bave jer se time poštuje temeljno načelo dobrobiti djeteta; podsjeća na to da se djetetom i time maloljetnikom bez iznimke mora smatrati svaka osoba mlađa od 18 godina; ukazuje na to da su maloljetnici bez pratnje, naročito djevojke, dvostruko podložniji problemima i poteškoćama nego drugi maloljetnici; primjećuje da su ranjiviji iako imaju jednake potrebe kao i drugi maloljetnici i izbjeglice sa sličnim iskustvom; naglašava da su djevojke i žene naročito podložne kršenju svojih prava u čitavom migracijskom procesu te da su posebno ugrožene djevojke bez pratnje jer su često glavna meta seksualnog iskorištavanja, zlostavljanja i nasilja; ukazuje na to da se vlasti u EU-u prema maloljetnicima bez pratnje često ponašaju kao prema prestupnicima koji su prekršili propise o useljavanju, a ne kao prema pojedincima koji imaju prava na temelju svoje dobi i posebnih okolnosti;
2. podsjeća također na to da dobrobit djeteta, kako je utvrđena u odredbama i sudskoj praksi, mora imati prednost pred bilo kakvim drugim promišljanjima u svim mjerama koje javna tijela ili privatne institucije poduzimaju u vezi s djecom; poziva Komisiju da potiče pravilnu provedbu zakonskih odredbi EU-a o dobrobiti djeteta i predloži strateške smjernice na temelju najbolje prakse, sudske prakse i opće napomene br. 6 (2005) Odbora Ujedinjenih naroda za dječja prava o postupanju s djecom bez pratnje i djecom odvojenom od roditelja izvan njihovih matičnih država te na temelju niza pokazatelja i kriterija ocijeni što je za dobrobit djeteta; poziva Komisiju da poduzme zakonodavne i nezakonodavne mjere kako bi se osigurala primjereni zaštita djece i maloljetnika bez pratnje, naročito s pomoću poboljšanja metoda za pronalaženje trajnih rješenja;
3. oštro osuđuje postojeće nedostatke u vezi sa zaštitom maloljetnika bez pratnje u Europskoj uniji te osuđuje često bijedne uvjete pri prihvaćanju tih maloljetnika i brojna kršenja njihovih temeljnih prava u nekim državama članicama;
4. naglašava da EU i države članice moraju djelovati usklađeno kako bi zaštitile maloljetnike bez pratnje, poštujući pritom u potpunosti njihova temeljna prava; izražava zadovoljstvo zbog država članica koje su odlučile pristupiti dobrovoljnom protokolu Konvenciji UN-a o pravima djeteta o osiguravanju zakonske zaštite djece od najgorih oblika iskorištavanja;
5. pozdravlja činjenicu da je Komisija donijela akcijski plan za maloljetnike bez pratnje za razdoblje 2010. – 2014.; ne odobrava međutim činjenicu da se Komisija u svom pristupu ne oslanja više na zaštitu temeljnih prava takvih maloljetnika te primjećuje da postojeće mjere nisu dovoljne, pa su za potpunu zaštitu maloljetnika bez pratnje potrebne dodatne mjere; podsjeća da je jedan od ciljeva akcijskog plana EU-a za maloljetnike bez pratnje za EU i njegove države članice bio pozabaviti se osnovnim uzrocima migracije i uključiti pitanje maloljetnika bez pratnje u razvojnu suradnju, pridonoseći tako stvaranju sigurne okoline kako bi djeca mogla odrastati u svojim matičnim zemljama; ističe potrebu daljnjeg razvijanja preventivne dimenzije politika EU-a koje se odnose na maloljetnike bez pratnje tako da se veća pozornost prida iskorjenjivanju siromaštva, zdravstvenim politikama i politikama zapošljavanja, ljudskim pravima i demokratizaciji te obnovi nakon sukoba; smatra da EU mora prekoračiti akcijski plan koji je predložila Komisija kako bi se istinski ojačala temeljna prava maloljetnika bez pratnje; naglašava naročito potrebu jačanja statusa skrbnika u EU-u i partnerskim zemljama te smatra da je u suradnji s matičnim i tranzitnim zemljama izuzetno važno izraditi plan praćenja kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita djeteta nakon povratka i ponovnog uključivanja u matičnu zemlju;
6. ne odobrava rascjepkanost europskih odredbi u vezi s maloljetnicima bez pratnje te potiče Komisiju da izradi priručnik u kojem će biti sakupljeni svi različiti pravni instrumenti, koji će biti namijenjeni državama članicama i stručnim djelatnicima, kako bi se olakšala pravilna provedba u državama članicama i ojačala zaštita maloljetnika bez pratnje;
7. ne odobrava nedostatak pouzdane službene statistike o maloljetnicima bez pratnje; poziva države članice i Komisiju da poboljšaju sakupljanje statističkih podataka o maloljetnicima bez pratnje, uključujući statistiku o dobi i spolu, poboljšaju usporedivost statističkih podataka u svim državama članicama, uspostave usklađen način skupljanja i razmjene informacija u svakoj državi članici, dok osiguravaju zaštitu osobnih podataka s pomoću platformi koje povezuju sve strane uključene u

Četvrtak, 12. rujna 2013.

pitanje maloljetnika bez pratnje i s pomoću popisa nacionalnih kontaktnih točaka te da se bolje koriste već dostupnim alatima za prikupljanje statističkih podataka na razini EU-a kao što su Eurostat, Frontex, Europski ured za azil (EASO) i Europska migracijska mreža; ističe da je svrha prikupljanja takvih podataka bolje razumijevanje stanja, poboljšanje zaštite maloljetnika bez pratnje i bolji odgovor na njihove potrebe; poziva Komisiju, države članice, Europski institut za rodnu jednakost (EIGE) te međunarodne i nevladine organizacije da učine dodatne napore u prikupljanju, praćenju i razmjeni preciznih podataka raščlanjenih po spolu kako bi dobili cjelovit pregled broja djevojaka bez pratnje i mogli ispitati posebne potrebe te skupine, imajući u vidu pružanje potpore i poduzimanje specifičnih mjera kojima bi se te potrebe zadovoljile, te kako bi razmijenili najbolje prakse za poboljšanje stanja na tom području;

8. podsjeća na to da bi EU i države članice trebali ojačati svoju suradnju s trećim matičnim i tranzitnim zemljama u vezi s maloljetnicima bez pratnje, poštovanjem njihovih temeljnih prava i pitanjima kao što su pronalaženje trajnih rješenja, traženje obitelji, praćenje povratka i ponovnog prihvata ako je to za dobrobit djeteta, obnavljanje obiteljskih veza i reintegracija; poziva također na bolju suradnju s trećim matičnim i tranzitnim zemljama u vezi sa sprečavanjem trgovine ljudima i borbom protiv nje, naročito trgovine djecom i iskorištavanja maloljetnika, u vezi sa sprečavanjem ilegalne imigracije i drugih oblika nasilja nad ženama kao što su prisilni brakovi, što je moguće i u kontekstu redovitih dijaloga između EU-a i tih država te Europske službe za vanjsko djelovanje (EEAS); poziva Komisiju i države članice da zaštitu djece i pitanje maloljetnika bez pratnje uključe u razvojne politike i politike suradnje; ističe važnost usklađenog razvoja politika EU-a na području imigracije, azila i dječjih prava koje se odnose na maloljetnike u EU-u i trećim zemljama, uzimajući pritom u obzir utjecaj tih politika na države u razvoju; podsjeća na obvezu dosljednosti politike iz Ugovora iz Lisabona; poziva Komisiju, države članice i treće zemlje da potiču javne kampanje podizanja svijesti u matičnim, tranzitnim i odredišnim zemljama maloljetnika bez pratnje o rizicima povezanim s migracijom, a naročito o iskorištavanju maloljetnika i organiziranom kriminalu; ističe da su istraživanja o osobnoj i obiteljskoj povijesti vrlo važna kako bi se utvrdila pozadina iz koje dolaze maloljetnici i oblikovali planovi za njihovu integraciju u zemlji dolaska ili njihovu ponovnu integraciju u zemlji porijekla;

9. podsjeća da je borba protiv trgovine ljudima potreban i vrlo važan korak jer su maloljetnici, naročito djevojke, posebno ugroženi i izloženi toj trgovini, nasilju na temelju spola i iskorištavanju, naročito iskorištavanju za rad te seksualnom iskorištavanju i zlostavljanju; naglašava činjenicu da je potrebno uvesti učinkovite mehanizme za sprečavanje, prepoznavanje, izvješćivanje, prijavu, istragu, postupanje i daljnje djelovanje u slučajevima trgovine ljudima, prisilnog rada ili seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja te da je također potrebno poduzeti mjere u trećim zemljama kako bi se uklonili osnovni uzroci te trgovine; poziva u tom pogledu Komisiju i države članice da budu vrlo oprezne i da učinkovito primjenjuju Direktivu 2011/36/EU o sprečavanju trgovine ljudima i borbi protiv nje te zaštiti njezinih žrtava, Direktivu 2011/93/EU o borbi protiv spolnog zlostavljanja i spolnog iskorištavanja djece te borbi protiv dječje pornografije i Direktivu 2012/29/EU o uspostavljanju minimalnih standarda na području prava, podrške i zaštite za žrtve kaznenih djela; poziva također države članice i EU da ojačaju policijsku i sudsku suradnju te surađuju s koordinatorima EU-a za borbu protiv trgovine ljudima u otkrivanju mogućih žrtava, osvješćivanju javnosti i borbi protiv trgovine ljudima; izražava zadovoljstvo zbog konačnog donošenja strategije EU-a za iskorjenjivanje trgovine ljudima (2012. – 2016.), naročito odredbi o financiranju izrade smjernica o sustavima za zaštitu djece i razmjene najboljih praksi; podsjeća države članice na članak 11. Konvencije UN-a o pravima djeteta koja poziva države da poduzmu mjere za borbu protiv nedopuštenog preseljenja djece; poziva države članice da surađuju s trećim zemljama u rješavanju sve većeg problema krijumčarenja djece; potiče države članice na kazneno gonjenje krijumčara, ako je moguće s odgovarajućim i razmjernim kaznama; zabrinut je zbog položaja mnogih maloljetnika bez pratnje koji se sakrivaju u EU-u i posebno su podložni iskorištavanju i zlostavljanju; poziva vlasti država članica i organizacije civilnog društva da surađuju i poduzmu sve potrebne mjere za osiguravanje njihove zaštite i dostojanstva;

10. smatra žaljenja vrijednom činjenicu da se zaštiti djece redovito namjenjuje znatno manje sredstava nego drugim humanitarnim sektorima; poziva Komisiju da maloljetnike bez pratnje posebno uzme u obzir u Europskom fondu za migracije i azil kako bi se pružila trajna jamstva za zaštitu djece, uključujući stavke koji se odnose na izbjeglice, tražitelje

Četvrtak, 12. rujna 2013.

azila, vanjske granice i povratak, i u Europskom socijalnom fondu, naročito za potporu područjima koja su najviše pogođena; smatra da bi bilo potrebno osigurati odgovarajuće dugoročno financiranje za programe za prepoznavanje maloljetnika bez pratnje, prikladan prijem, zaštitu, imenovanje skrbnika, traženje obitelji, ponovno nastanjivanje, reintegraciju te osposobljavanje pograničnih policajaca i vlasti;

Strateške smjernice

11. poziva Komisiju da pripremi strateške smjernice za države članice koje bi, utemeljene na najboljim praksama, morale imati oblik zajedničkih minimalnih standarda i obuhvatiti svaku fazu u procesu, od dolaska maloljetnika na europski teritorij do pronalaska trajnog rješenja za njega/nju, kako bi se osigurala njegova/njezina primjerena zaštita; poziva države članice da donesu nacionalne strategije za maloljetnike bez pratnje koje bi se temeljile na tim strateškim smjernicama te da imenuju nacionalne kontaktne točke nadležne za provedbu tih mjera i radnji; poziva Komisiju da prati stanje i mjere poduzete u državama članicama u suradnji s postojećom skupinom stručnjaka te da Parlamentu i vijeću podnosi godišnje izvješće;

12. podsjeća na to da se nijednom djetetu ne smije zabraniti pristup teritoriju EU-a te ustraje u tome da države članice moraju bez ikakvih samovoljnih ograničenja ispunjavati međunarodne i europske obveze koje se primjenjuju kad je dijete pod njihovom nadležnošću; također podsjeća na to da se nijednom djetetu ne smije zabraniti pristup po skraćenom postupku na granici države članice;

13. poziva države članice da dosljedno i bez izuzetaka ispunjavaju temeljnu obvezu zabrane pritvaranja maloljetnika; žali zbog činjenice da se izmijenjenim prijedlogom direktive Europskog parlamenta i Vijeća o standardima za prijem tražitelja azila nije uvela zabrana pritvaranja djece bez pratnje koja traže azil te potiče države članice da poštuju mjerila iznimnih okolnosti utvrđena direktivom; poziva Komisiju da, poštujući relevantnu sudsku praksu, vrlo pozorno prati primjenu odredbi prava Unije u vezi s pritvaranjem maloljetnika; potiče države članice da maloljetnike smjeste u posebne domove za djecu, poštujući pritom njihovu dob i spol;

14. smatra da je svaka država članica nadležna za prepoznavanje maloljetnika bez pratnje; poziva države članice da ih odmah nakon dolaska usmjere prema specijaliziranim službama kao što su socijalne i obrazovne službe koje s jedne strane moraju procijeniti osobne okolnosti i posebne potrebe za zaštitom za svakog pojedinačnog maloljetnika, naročito njegovu ili njezinu nacionalnost, etničku, kulturnu i jezičnu pozadinu i stupanj ugroženosti, a na drugoj strani trebaju im na jeziku i u obliku koji razumiju, po potrebi s pomoću tumača, odmah osigurati sve informacije koje trebaju o svojim pravima, zaštiti, pravnim mogućnostima i mogućnostima pomoći te postupcima i njihovim posljedicama; poziva države članice da razmjenjuju najbolje prakse o alatima prihvatljivim za djecu kako bi djeca imala jasnu sliku o relevantnim postupcima i svojim pravima; poziva države članice da pritom pridaju posebnu pozornost i osiguraju posebne mehanizme za identifikaciju, prijem i zaštitu maloljetnika bez pratnje s posebnim potrebama za zaštitom, naročito za maloljetnike bez pratnje koji su žrtve trgovine ljudima, tako da im osiguraju potrebnu pomoć i zaštitu u skladu s Direktivom 2011/36/EU;

15. ne odobrava neprimjerenu i nametljivu prirodu medicinskih tehnika koje se upotrebljavaju za određivanje dobi u nekim državama članicama i mogu izazvati traumu, te kontroverznu prirodu i velika odstupanja nekih metoda koje se temelje na zrelosti kostiju ili mineralizaciji zubi; poziva Komisiju da u strateške smjernice uključi zajedničke standarde koji se temelje na najboljim praksama u vezi s načinom određivanja dobi koji bi se trebao sastojati od multidimenzionalne i multidisciplinarne ocjene, provesti na znanstven, siguran, djetetu primjeren, spolu prilagođen i pošten način, pri čemu bi posebnu pozornost trebalo pridati djevojkama, te bi ga morali provoditi neovisni, kvalificirani stručni djelatnici i stručnjaci; podsjeća na to da se u određivanju dobi moraju poštovati djetetova prava i njegov tjelesni integritet i ljudsko dostojanstvo, te da maloljetnicima uvijek treba dati povlasticu sumnje; podsjeća također na to da se medicinski pregledi trebaju provoditi samo ako su provedeni svi drugi načini ocjenjivanja te da bi trebala postojati mogućnost žalbe protiv rezultata procjene; pozdravlja rad Europskog ureda za azil u tom pogledu, koji bi se trebao uzeti kao temelj za postupanje sa svim maloljetnicima;

Četvrtak, 12. rujna 2013.

16. poziva države članice da čim maloljetnik bez pratnje stigne na njihov teritorij i dok se ne pronađe trajno rješenje osiguraju imenovanje skrbnika ili osobe koja će biti odgovorna za to da maloljetnika prati, pomaže mu i zastupa ga u svim postupcima te mu omogućiti da u svim postupcima uživa sva svoja prava, te poziva na to da se maloljetnik bez odgode obavijesti o imenovanju osobe koja je za nj odgovorna; poziva nadalje na to da se ta osoba odgovarajuće osposobi za izazove s kojima se suočavaju maloljetnici bez pratnje, za zaštitu djece i dječjih prava te za pravo azila i imigracijsko pravo, te da djeluje potpuno neovisno; smatra da za te osobe treba osigurati stalno i odgovarajuće osposobljavanje te da ih treba redovito i neovisno pratiti; poziva Komisiju da u strateške smjernice uključi zajedničke standarde koji se temelje na najboljim praksama u vezi s ovlaštenjem, dužnostima, kvalifikacijama, vještinama i osposobljavanjem tih osoba;

17. poziva države članice da osiguraju da su službenici i osoblje zaposleni u tijelima za koja je vjerojatno da će doći u doticaj s maloljetnicima bez pratnje, uključujući žrtve trgovine ljudima, odgovarajuće kvalificirani i osposobljeni kako bi mogli prepoznati takve slučajeve i primjereno se njima baviti, te da im osiguraju odgovarajuće osposobljavanje o posebnim potrebama maloljetnika bez pratnje i dječjim pravima, ponašanju djece i dječjoj psihologiji te pravu azila i migracijskom pravu; poziva države članice da uspostave obvezno osposobljavanje vezano uz spol za osoblje koje prima maloljetnike bez pratnje u skloništima kao i za osobe koje s njima vode razgovore, osobe koje donose odluke i skrbnike maloljetnika bez pratnje, te da osiguraju redovito osposobljavanje vezano uz spol za policiju i pravosudne organe u državama članicama; ističe da osoba odgovorna za maloljetnika dotičnog mora obavještavati i savjetovati, ali može samo biti nadopuna pravnom savjetu i nikako njegov nadomjestak; ukazuje na to da, bez obzira na nacionalnost djeteta ili priznatost te nacionalnosti, država članica u kojoj se dijete bez pratnje zatekne mora djelovati kao njegov skrbnik i osigurati mu najvišu razinu zaštite;

18. poziva države članice da, kako bi osigurale dosljednost i jednake standarde zaštite maloljetnika bez pratnje u EU-u, svim maloljetnicima osiguraju odgovarajuću zaštitu, bez obzira na njihov status i pod jednakim uvjetima kao i djeci državljanima zemlje domaćina:

- pristup odgovarajućem smještaju: smještaj bi uvijek trebao uključivati primjerene sanitarne uvjete, smještaj u „centru” nikad ne bi smio značiti zatvoreni centar, a tijekom prvih dana trebao bi značiti smještaj u specijaliziranom centru za prijem maloljetnika bez pratnje; nakon tog prvog stupnja trebao bi slijediti stabilniji smještaj; maloljetnici bez pratnje uvijek moraju biti odvojeni od odraslih; centar bi morao ispunjavati potrebe maloljetnika i raspolagati prikladnim mogućnostima; trebalo bi poticati smještaj u udomiteljskim obiteljima i „životnim jedinicama” te zajednički smještaj s maloljetnim srodnicima ili bliskim maloljetnicima ako je to primjereno i u skladu s maloljetnikovim željama;
- osiguravanje odgovarajuće materijalne, pravne i psihološke pomoći od trenutka kad su identificirani kao maloljetnici bez pratnje;
- pravo na obrazovanje, strukovno usavršavanje te socijalno-pedagoško savjetovanje i pristup njemu; bez odgode treba omogućiti školovanje u zemlji domaćinu; osim toga maloljetnicima bez pratnje treba po potrebi omogućiti učinkovite jezične tečajeve jezika zemlje domaćina neposredno nakon njihova dolaska na teritorij te države članice; države članice trebaju olakšati priznavanje prethodnog obrazovanja djece kako bi im omogućile pristup daljnjem obrazovanju u Europi;
- pravo na zdravlje i učinkovit pristup primjerenoga osnovnog zdravstvenog osiguranja; države članice trebale bi osim toga osigurati odgovarajuću zdravstvenu i psihološku pomoć maloljetnicima koji su bili žrtve mučenja, spolnog zlostavljanja ili drugih oblika nasilja; države članice također bi trebale osigurati posebnu skrb ako je potrebno (tj. pristup uslugama rehabilitacije) za maloljetnike koji su bili žrtve bilo kojeg oblika zlostavljanja, iskorištavanja, mučenja ili okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg ponašanja ili su bili pogođeni oružanim sukobima;
- pristup informacijama i upotreba medija (radio, TV, internet) kako bi se zadovoljile njihove potrebe za komunikacijom;

Četvrtak, 12. rujna 2013.

- pravo na slobodno vrijeme, uključujući pravo sudjelovanja u igri i rekreativnim aktivnostima;
- pravo svakog maloljetnika bez pratnje na daljnju upotrebu i daljnji razvoj vlastitoga kulturnog identiteta i vrijednosti, uključujući materinji jezik;
- pravo na deklariranje i prakticiranje vjere;

19. podsjeća na to da svi postupci moraju biti prilagođeni maloljetnicima, pri čemu treba poštovati njihovu dob, stupanj zrelosti i razinu shvaćanja te potrebe djece u skladu sa smjernicama Vijeća Europe o pravosuđu prikladnom za djecu, te pozdravlja djelatnosti Komisije u promicanju tih smjernica; mišljenja maloljetnika trebaju se saslušati i uzeti u obzir na svim stupnjevima postupaka, u suradnji s kvalificiranim i osposobljenim osobljem kao što su psiholozi, socijalni radnici i kulturni posrednici;

20. pozdravlja napredak na području zakonodavstva u vezi s azilom te poziva države članice na potrebne zakonodavne i administrativne reforme kako bi se takve odredbe učinkovito provodile; podsjeća međutim na to da je maloljetnicima bez pratnje u politikama azila EU-a potrebno prije svega pristupiti kao djeci te stoga poziva države članice da maloljetnike bez pratnje koliko je god moguće izuzmu iz ubrzanih postupaka i postupaka na granici; podsjeća također na to da je za zahtjev za azil koji maloljetnik bez pratnje, koji na teritoriju države članice nema zakonito prisutnog člana obitelji, preda u više država članica odgovorna država u kojoj se maloljetnik nalazi nakon predavanja zahtjeva te poziva države članice da poštuju odluke Suda Europske unije; naglašava da je s obzirom na specifične potrebe maloljetnika bez pratnje vrlo važno dati prednost obradi njihovih zahtjeva za azil kako bi se poštena odluka mogla donijeti što je moguće prije; poziva države članice da pri razvijanju svojih sustava za azil teže uspostavljanju usklađenog i na dijete usmjerenog institucionalnog okvira koji uzima u obzir posebne potrebe i različite poteškoće maloljetnika bez pratnje, naročito žrtava trgovine ljudima;

21. naglašava da je sve odluke koje se tiču maloljetnika bez pratnje potrebno donijeti na temelju individualne procjene i poštujući dobrobit djeteta;

22. osuđuje činjenicu da se ti maloljetnici kad postanu punoljetni iznenada nađu u vrlo neizvjesnom položaju; poziva države članice da razmjenjuju najbolje prakse i uspostave mehanizme za pratnju tih maloljetnika u punoljetnost; pozdravlja rad Vijeća Europe u vezi s tom problematikom i poziva Komisiju da u svoje strateške smjernice uključi najbolje prakse za izradu „individualiziranih nacрта za život” oblikovanih za maloljetnike i u suradnji s njima;

23. poziva države članice da utvrde odgovornosti svakog partnera, naročito nacionalnih i lokalnih vlasti, službi socijalne skrbi, mladih radnika, obitelji i zakonskih zastupnika, pri provođenju, praćenju i usklađivanju nacрта za život;

24. čvrsto naglašava da konačni cilj od dolaska maloljetnika/maloljetnice bez pratnje na teritorij EU-a mora biti pronalaženje trajnog rješenja za njega/nju kojim se poštuje njegova/njezina dobrobit; podsjeća da to nastojanje uvijek mora započeti provjerom mogućnosti ponovnog spajanja obitelji, u EU-u i izvan njega, ako je to za dobrobit djeteta; naglašava da se maloljetnika u načelu može zamoliti da pomogne u traženju članova svoje obitelji, ali ne smije postojati obveza suradnje koja bi utjecala na rezultat obrade zahtjeva za međunarodnu zaštitu; podsjeća na to da u slučajevima u kojima je ugrožen život maloljetnika ili članova njegove obitelji, naročito ako su članovi obitelji ostali u zemlji porijekla, treba osigurati da su prikupljanje, obrada i prenošenje informacija o tim osobama povjerljivi kako se ne bi ugrozili njihovi životi; poziva države članice i sva njihova nadležna tijela da poboljšaju suradnju, naročito uklanjanjem svih birokratskih prepreka za traženje i/ili ponovno spajanje obitelji te da razmjenjuju najbolje prakse; poziva Komisiju da prati provedbu Direktive 2003/86/EZ o pravu na spajanje obitelji, naročito njezin članak 10. stavak 3.;

25. poziva Komisiju da u strateške smjernice uključi zajedničke standarde koji se temelje na najboljim praksama u vezi s uvjetima koji se moraju ispuniti prije povratka maloljetnika, da pritom poštuje dobrobit djeteta te da joj temelj bude poredbeni studija o praksama na području vraćanja maloljetnika koju je Komisija objavila 2011. i koja sadrži kontrolni popis i zbirku najboljih praksi; ponavlja odlučno da nikako nije moguće donijeti odluku o vraćanju maloljetnika ako to nije

Četvrtak, 12. rujna 2013.

u njegovu korist ili ako predstavlja prijetnju za njegov život, njegovo fizičko i duševno zdravlje, njegovu dobrobit, sigurnost, njegova temeljna prava ili temeljna prava njegove obitelji, te da se moraju u potpunosti uzeti u obzir i ocijeniti individualne okolnosti svakog maloljetnika (i članova njegove obitelji u slučaju ponovnog spajanja obitelji); podjeća da je odluku o vraćanju moguće donijeti samo ako je utvrđeno da će u zemlji povratka za maloljetnika vrijediti sigurne, konkretne i prilagođene odredbe kojima će se poštovati njegova prava i koje će biti povezane s mjerama reintegracije u državi povratka; potiče države članice da u svrhu jamčenja sigurnog povratka djece uspostave dogovore o suradnji i praćenju sa zemljama porijekla i tranzitnim zemljama i u suradnji s nevladinim, lokalnim i međunarodnim organizacijama, te da osiguraju zaštitu i reintegraciju maloljetnika nakon njihova povratka; primjećuje da su takvi dogovori vrlo važan element povratka; poziva Komisiju da pri ocjenjivanju Direktive 2008/115/EZ ustraje u njezinom utjecaju na maloljetnike bez pratnje, naročito u odnosu na njezin članak 10., članak 14. stavak 1. točku (c) i članak 17.; poziva EU da teži za boljim odgovorom na moguće činitelje koji pokreću migraciju, uključujući rani i prisilni brak, štetne tradicionalne prakse kao što je spolno sakaćenje žena i spolno nasilje u čitavom svijetu te da ih zaustavi;

26. naglašava da se integracija maloljetnika bez pratnje u zemlji domaćinu mora temeljiti na individualnom nacrtu za njegov život, izrađenom za maloljetnika i u suradnji s njim, poštujući pritom u potpunosti njegovo etničko, vjersko, kulturno i jezično porijeklo;

27. poziva države članice da za javna tijela uvedu obvezu djelovanja s obzirom na maloljetnike bez pratnje koji su žrtve prosjačenja; smatra da pod svaku cijenu treba spriječiti iskorištavanje maloljetnika za prosjačenje;

o

o o

28. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Vijeću Europe.

P7_TA(2013)0388

Stanje u Demokratskoj Republici Kongo

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. rujna 2013. o situaciji u Demokratskoj Republici Kongo (2013/2822 (RSP))

(2016/C 093/27)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije,
- uzimajući u obzir izjavu Visoke predstavnice EU-a Catherine Ashton od 30. kolovoza 2013. o situaciji u Sjevernom Kivu i od 7. lipnja 2012. i 10. srpnja 2012. o situaciji u istočnom Kongu,
- uzimajući u obzir rezoluciju Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a o nestabilnom i nesigurnom stanju u regiji Velikih jezera i posebno na istoku Demokratske Republike Konga (DR Kongo), koja je donesena na sjednici Skupštine održanoj u Paramaribu, Surinamu od 27. do 29. studenog 2012.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 22. srpnja 2013. o regiji Velikih jezera i od 10. prosinca 2012., 19. studenog 2012. i 25. lipnja 2012. o situaciji u istočnom DR Kongu,
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2053 (2012) o situaciji u DR Kongu, 1925 (2010), 1856 (2008) kojom se utvrđuje mandat misije UN-a u DR Kongu (Monusco) i 2098 (2013) kojom se produžuje mandat misije Monusco,